

Til Folketingets Ombudsmand

Den 6. oktober 2026

Vedr.: Bemærkninger til Energistyrelsens udtalelse af 18. september 2026
Ombudsmandens dok.nr. 26/05428-8/MG

På vegne af Foreningen Rent Havmiljø Nu fremsender jeg vores bemærkninger til Energistyrelsens udtalelse. Vi fastholder klagen over afslaget på aktindsigt.

1. Sagens spørgsmål

Vi anmoder Ombudsmanden om at undersøge, om der er tilstrækkeligt grundlag for at undtage korrespondancen med Kammeradvokaten og det tilhørende materiale efter § 10, nr. 4, i offentlighedsloven fra 1985, jf. miljøoplysningsloven. Vi anmoder desuden om en undersøgelse af, om ekstraheringspligten, den konkrete interesseafvejning og vurderingen af meroffentlighed er opfyldt.

Oplysningerne om importtilladelsen og miljøforholdene fremføres som begrundelse for offentlighedens interesse i indsigt. Vi anmoder ikke i denne aktindsigtssag Ombudsmanden om at afgøre importtilladelsens materielle lovlighed.

2. Retssagsrisikoen skal begrundes konkret

Energistyrelsen oplyser, at Kammeradvokaten blev inddraget for at kvalitetssikre den første sag efter et nyt administrationsgrundlag. Det kvalitetssikrede notat indgik direkte i vurderingsgrundlaget for tilladelsen i notifikationssag BE 0001 013202, og arbejdet fik betydning for udviklingen af myndighedens praksis.

Vi anerkender, at juridisk rådgivning kan være omfattet af § 10, nr. 4, selv om en retssag ikke er anlagt eller varslet. Det afgørende er, om et sagsanlæg må anses for en nærliggende mulighed i forbindelse med den pågældende sag, jf. FOB 2020-8.

En generel mulighed for, at myndighedens administration senere bliver prøvet ved domstolene, er imidlertid ikke i sig selv tilstrækkelig. Vi henviser i den forbindelse også til FOB 2016-46, hvor Ombudsmanden ikke accepterede en tilsvarende begrundelse efter den nyere offentlighedslovs § 27, nr. 4.

Energistyrelsens udtalelse henviser navnlig til, at den nye praksis kan føre til fremtidige indsigelser mod import og bebyrdende vilkår, som virksomheder kan ønske at prøve ved domstolene. Det ønskede materiale vedrører imidlertid en konkret sag, hvor importen blev tilladt.

Det er derfor uklart, om styrelsen påberåber sig risikoen for et søgsmål om denne tilladelse eller om andre, fremtidige afgørelser. Hvis begrundelsen vedrører fremtidige afgørelser, er forbindelsen mellem disse mulige tvister og det konkret tilbageholdte materiale heller ikke nærmere forklaret.

Styrelsen anfører desuden, at en interessant muligvis kan have retlig interesse i at anfægte tilladelsen. At et søgsmål ikke kan udelukkes, forklarer efter vores opfattelse ikke i sig selv, hvorfor det er nærliggende, da Kammeradvokaten blev inddraget.

Vi beder derfor Ombudsmanden undersøge, hvilke konkrete omstændigheder der begrundet retssagsrisikoen, og om disse giver grundlag for at undtage samtlige de omfattede dokumenter. Vi beder også om en efterprøvelse af styrelsens udsagn om, at udlevering vil kunne stille staten »afgørende ringere« end en modpart.

3. De faktiske oplysninger og tidligere udleveringer

Energistyrelsen anerkender, at det tilbageholdte materiale indeholder ekstraheringspligtige faktiske oplysninger, blandt andet om spildevandets indhold og pH-værdi. Styrelsen begrundet den manglende udlevering med, at foreningen tidligere har modtaget oplysningerne.

Udtalelsen identificerer imidlertid ikke de konkrete oplysninger eller de dokumenter og passager, hvor oplysningerne tidligere skulle være udleveret. Det er derfor ikke muligt for os at kontrollere, om den tidligere aktindsigt dækker alle relevante faktiske oplysninger i det tilbageholdte materiale.

Styrelsen oplyser samtidig, at oplysninger om affaldsmængden og affaldsproducenten blev undtaget i den tidligere aktindsigtssag. Henvisningen til tidligere udlevering kan således ikke uden videre forklare tilbageholdelsen af alle faktiske oplysninger.

Vi beder Ombudsmanden undersøge:

- Om alle faktiske oplysninger af væsentlig betydning for sagsforholdet er identificeret i de undtagne dokumenter.
- Om de oplysninger, som styrelsen henviser til som tidligere udleveret, faktisk er udleveret med samme indhold og fuldstændighed.
- Om oplysninger, der fortsat tilbageholdes, kan undtages efter en anden bestemmelse, og om betingelserne herfor er konkret begrundet og vurderet efter miljøoplysningsloven.

Undersøgelsen bør blandt andet omfatte eventuelle oplysninger om affaldets sammensætning og mængde, behandlingsforløbet, recipientens tilstand og de faktiske forudsætninger for vurderingen. Vi anerkender, at juridiske argumenter og konklusioner ikke alene af den grund er ekstraheringspligtige.

4. Den konkrete interesseafvejning og meroffentlighed

Efter miljøoplysningslovens § 2, stk. 3, skal undtagelser anvendes restriktivt, og offentlighedens interesse i udlevering skal afvejes konkret over for de interesser, der begrundet afslaget.

Offentlighedens interesse er særlig væsentlig her, fordi materialet indgik direkte i grundlaget for den første tilladelse efter et nyt administrationsgrundlag og samtidig fik betydning for en mere generel praksis. Indsigt kan belyse, hvilke faktiske forudsætninger og miljøhensyn myndigheden anvendte ved gennemførelsen af den annoncerede stramning.

Når Kammeradvokatens svar og dialogen om kvalitetssikringen tilbageholdes, er det heller ikke muligt for offentligheden at vurdere, om Miljøstyrelsen fulgte Kammeradvokatens samlede vurdering, eller om rådgivningen indeholdt forbehold, som ikke fremgår af den endelige tilladelse. Dette forhold skærper offentlighedens interesse i, at mulighederne for hel eller delvis udlevering vurderes konkret.

De oplysninger om recipientens belastning, som foreningen har fremhævet, understreger denne interesse. Vi gør ikke dermed gældende, at de i sig selv dokumenterer, at tilladelsen var ulovlig.

Det fremgår ikke tydeligt af høringssvaret, hvordan disse konkrete hensyn er afvejet over for behovet for fortrolighed, eller hvorfor beskyttelseshensynet nødvendiggør tilbageholdelse af hele materialet.

Vi beder derfor Ombudsmanden undersøge, om der er foretaget en tilstrækkelig konkret afvejning og en reel vurdering af hel eller delvis meroffentlighed. Foreningens ønske om indsigt omfatter også juridiske konklusioner og eventuelle forbehold, men vi anerkender, at sådanne oplysninger kan være beskyttet. Vores anmodning er, at mulighederne for udlevering vurderes konkret.

5. Anmodning til Ombudsmanden

Vi fastholder vores anmodning om aktindsigt og beder Ombudsmanden undersøge:

1. Om der foreligger et konkret grundlag for at anse et sagsanlæg som en nærliggende mulighed, og om dette grundlag omfatter alle de tilbageholdte dokumenter.
2. Om ekstraheringspligten er opfyldt, herunder om henvisningen til tidligere udleveringer er dækkende, og om fortsat tilbageholdte faktiske oplysninger er lovligt undtaget.
3. Om interesseafvejningen efter miljøoplysningsloven og vurderingen af meroffentlighed tilstrækkeligt inddrager materialets betydning for tilladelsen, udviklingen af praksis og offentlighedens miljøinteresse.

Hvis undersøgelsen viser mangler, anmoder vi Ombudsmanden om at henstille til Energistyrelsen at genoptage sagen og foretage en fornyet, konkret vurdering med henblik på udlevering af det materiale og de oplysninger, som ikke lovligt kan tilbageholdes.

Med venlig hilsen

Søren-Anker Jensen

På vegne af Foreningen Rent Havmiljø Nu